

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและ การศึกษา
ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

1. เกณฑ์เทียบค่าเฉลี่ย
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์เทียบค่าเฉลี่ย

เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ในการพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ที่คำนวณจากระดับความคิดเห็นของเครื่องมือที่แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ 3 2 1 และ 0 ได้ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ประเมินความพร้อมความเป็นไปได้ของการดำเนิน โครงการ

2.50 – 3.00	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
0.50 – 1.49	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
0.00 – 0.49	หมายถึง	ไม่มีความพร้อม

ประเมินสภาพการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบการฝึกอบรม

2.50 – 3.00	หมายถึง	เหมาะสมมาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
0.50 – 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
0.00 – 0.49	หมายถึง	ไม่เหมาะสม

ประเมินกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม

2.50 – 3.00	หมายถึง	ปฏิบัติดีมาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติดีปานกลาง
0.50 – 1.49	หมายถึง	ควรปรับปรุง
0.00 – 0.49	หมายถึง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ประเมินผลของโครงการ

2.50 – 3.00	หมายถึง	มากที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	มาก
0.50 – 1.49	หมายถึง	น้อย
0.00 – 0.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการ
2. ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรบ
 - 2.2 ผลการประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรบ
 - 2.3 การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขของการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบของการฝึกอบรบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการ คือ กลุ่มเป้าหมายของโครงการฝึกอบรบที่จัดขึ้น เป็นบุคคลที่เข้ารับการฝึกอบรบในโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่วางไว้ 200 คน แต่มีผู้รับบริการเข้าร่วมฝึกอบรบจริงรวม 176 คน

ตาราง 10 ข้อมูลส่วนตัวผู้รับบริการ

คุณลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	43	24.43
หญิง	133	75.57
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	51	28.98
21 – 30 ปี	27	15.34
31 – 40 ปี	38	21.59
41 ปีขึ้นไป	60	34.09
อาชีพ		
รับราชการ	3	1.70
เกษตรกร	74	42.05
รับจ้าง	23	13.07
ค้าขาย	19	10.79
อื่น ๆ	13	7.39
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	44	25.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	7	3.98
ประถมศึกษา	70	39.77
มัธยมศึกษา	83	47.16
อนุปริญญา	6	3.41
ปริญญาตรี	10	5.68
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
ผู้รับบริการเคยเข้ารับการฝึกอบรมของสำนักส่งเสริมฯมาก่อน	48	27.27
ผู้รับบริการไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมของสำนักส่งเสริมฯ	128	72.73

ตาราง 10 (ต่อ)

คุณลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหตุผลที่เข้าร่วม โครงการฝึกอบรม		
เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	1	0.56
เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ	62	35.23
เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	62	35.23
เพื่อทำความรู้จักกับบุคคลอื่น	7	3.98
เพื่อน ๆ ชักชวนให้มาด้วยกัน	15	8.52
อยากเข้าร่วม โครงการของม.อ.	29	16.48
ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการ		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	133	75.57
ต้องเสียค่าใช้จ่าย	43	24.43

จากตาราง 10 พบว่าผู้รับบริการเป็นเพศหญิง คือ ร้อยละ 75.57 มีอายุมากกว่า 41 ปี ร้อยละ 34.09 และมีอาชีพเกษตรกรเป็น ร้อยละ 42.05 วุฒิการศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 47.16 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องมาก่อนมากถึง ร้อยละ 72.73 ส่วนเหตุผลที่เข้าร่วมอบรม คือ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพและเพื่อใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน เท่ากัน คือ ร้อยละ 35.23 และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเลย ร้อยละ 75.57

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน รายละเอียดดังตาราง 11 – 16 ดังนี้

ตาราง 11 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านงบประมาณและทรัพยากร

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. ได้รับงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงาน	2.74	0.44	เหมาะสมมาก
2. งบประมาณเหมาะสมต่อผู้รับบริการ	2.14	0.49	เหมาะสมปานกลาง
3. ความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากแหล่งอื่นนอกจากมหาวิทยาลัย	0.20	0.47	ไม่เหมาะสม
4. การผสมผสานทรัพยากร	1.77	0.65	เหมาะสมปานกลาง
รวม	1.71	0.51	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 11 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านงบประมาณและทรัพยากร พบว่าโดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{x} = 1.71$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่างบประมาณที่ได้รับเพียงพอเหมาะสมอย่างมากต่อการดำเนินงาน โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.74 เหมาะสมปานกลางต่อผู้รับบริการ ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.14 แต่ไม่เหมาะสมในประเด็นการช่วยเหลือจากแหล่งอื่นนอกจากมหาวิทยาลัย คือ ไม่ได้รับการช่วยเหลือเลย มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 0.20 และมีการผสมผสานทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมปานกลาง ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 1.77

ตาราง 12 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านลักษณะวิธีการดำเนินงาน

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	2.23	0.49	เหมาะสมปานกลาง
2. เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	2.54	0.51	เหมาะสมมาก
3. เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการ	2.54	0.56	เหมาะสมมาก
4. ความหลากหลายของวิทยากร	2.49	0.70	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.45	0.56	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 12 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านลักษณะวิธีการดำเนินงานพบว่าโดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{x} = 2.45$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่าลักษณะวิธีการดำเนินงานมี

ความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา มาก เท่ากันกับการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการได้อย่างเหมาะสมมาก คือมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.54 ส่วนในด้านความเหมาะสมสอดคล้องของลักษณะวิธีการดำเนินงานกับวัตถุประสงค์โครงการ และในด้านความหลากหลายของวิทยากรนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.23 และ 2.49 ตามลำดับ

ตาราง 13 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านการดำเนินงานที่ปฏิบัติจริงเมื่อเทียบกับแผน

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	2.20	0.53	เหมาะสมปานกลาง
2. กิจกรรมของผู้รับบริการเป็นไปตามแผน	2.23	0.60	เหมาะสมปานกลาง
3. ผู้รับบริการตรงกลุ่มเป้าหมาย	1.91	0.92	เหมาะสมปานกลาง
4. ระยะเวลาดำเนินงานเป็นไปตามแผน	2.43	0.61	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.19	0.66	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 13 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านการดำเนินงานที่ปฏิบัติจริงเมื่อเทียบกับแผน พบว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{x} = 2.19$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า มีความเหมาะสมปานกลางทุกประเด็น โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง 1.91 – 2.43

ตาราง 14 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านการประสานงานและการสร้างเครือข่าย

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. การประสานงานกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายต่อเนื่อง	2.14	0.60	เหมาะสมปานกลาง
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ เนื้อหา	1.89	0.93	เหมาะสมปานกลาง
3. มีแผนนโยบายวางแผนร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	1.94	0.73	เหมาะสมปานกลาง
4. การจัดโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่น	1.29	1.45	เหมาะสมน้อย
รวม	1.81	0.93	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 14 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านการประสานงานและการสร้างเครือข่าย พบว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{x} = 1.82$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ในเรื่องของการประสานงานกับชุมชนกลุ่มเป้าหมาย การนิเทศติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง การให้ชุมชนได้มี

ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ เนื้อหา หลักสูตร และมีแผนนโยบายการวางแผนร่วมมือกับหน่วยงานอื่น มีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.14 , 1.89 และ 1.94 ตามลำดับ ส่วนการจัดโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่นมีความเหมาะสมน้อย มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 1.29

ตาราง 15 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านความพร้อมของหน่วยงานที่จัดและผู้รับบริการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. ความสามารถในการจัดกิจกรรมของบุคลากร	2.66	0.48	เหมาะสมมาก
2. ความเหมาะสมระหว่างจำนวนบุคลากรกับงานของโครงการ	2.66	0.61	เหมาะสมปานกลาง
3. ความสะดวกของสถานที่การดำเนินการฝึกอบรม	2.37	0.49	เหมาะสมปานกลาง
4. ความพร้อมของผู้รับบริการ	2.06	0.84	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.34	0.61	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 15 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านความพร้อมของหน่วยงานที่จัดและผู้รับบริการ พบว่า มีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{x} = 2.34$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า มีเพียง 1 ประเด็นที่มีความเหมาะสมมาก คือ บุคลากรมีความสามารถในการจัดกิจกรรมของโครงการ โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.66 ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีความเหมาะสมปานกลาง ระดับความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง 2.06 – 2.37

ตาราง 16 สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรมโดยรวม

ด้าน	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. งบประมาณและทรัพยากร	1.71	0.51	เหมาะสมปานกลาง

2. ลักษณะวิธีการดำเนินงาน	2.45	0.56	เหมาะสมปานกลาง
3. การดำเนินงานที่ปฏิบัติจริงเมื่อเทียบกับแผน	2.19	0.66	เหมาะสมปานกลาง
4. การประสานงานและการสร้างเครือข่าย	1.82	0.93	เหมาะสมปานกลาง
5. ความพร้อมของหน่วยงานที่จัดและผู้รับบริการ	2.34	0.61	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.10	0.65	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า สภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรมโดยรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 2.10 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านทุกด้านทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมปานกลาง ระดับความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง 1.71 – 2.45

2. ผลการประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรม โดยแยกข้อมูลตามกรอบการประเมิน

2.1 การประเมินก่อนการฝึกอบรม

2.1.1 ประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากประเด็นหลัก ๆ คือ หัวข้อ / เนื้อหาโครงการตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชน หลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายของรัฐและของมหาวิทยาลัย และปัญหา ความต้องการของชุมชนสามารถแก้ไขได้ดีที่สุดด้วยการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ และแบบสัมภาษณ์ ได้ผลดังนี้

ตาราง 17 ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อโครงการกับความต้องการชุมชน

หัวข้อโครงการฝึกอบรม	ความสอดคล้อง (ร้อยละ)
1. แปรรูปสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน	100.00
2. ส่งเสริมอาชีพขนมอบ	100.00

ตาราง 17 (ต่อ)

หัวข้อโครงการฝึกอบรม	ความสอดคล้อง (ร้อยละ)
----------------------	--------------------------

3. อาชีพเสริมสำหรับเยาวชน	87.50
4. ส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมอาหาร	93.10
5. พัฒนาระบบการชุมชนเข้มแข็ง	100.00
6. โครงการอาหารเพื่อพัฒนารายได้	91.67
7. เสริมทักษะและพัฒนาอาชีพช่างชนบทสำหรับเยาวชนชายแดน	100.00
รวม	96.02

จากตาราง 17 พบว่า หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสูงถึงร้อยละ 96.02 มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงถือว่าตรงกับความต้องการของชุมชน

จากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและของมหาวิทยาลัย และปัญหา ความต้องการของชุมชนสามารถแก้ไขได้ดีที่สุดด้วยการฝึกอบรม รวบรวมผลได้ดังต่อไปนี้

1. นโยบายด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนทั้งของรัฐบาลและของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- การบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็น 1 ใน 4 ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- รัฐบาลมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยที่รับมาแยกเป็น ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยก็แตกเป็นของหน่วยงานสำนักส่งเสริมและการศึกษา ต่อเนื่อง
- มหาวิทยาลัยต้องการกระจายความรู้ด้านวิชาชีพ ให้มีอาชีพเสริม ทั้งแม่บ้าน และเยาวชน
- พัฒนาและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ให้ได้ฝึกพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาท้องถิ่น ชุมชน

- มุ่งเน้นการบริการวิชาการให้ทั่วถึง ครอบคลุมและหลากหลายรูปแบบ
 - เป็นที่พึ่งของชุมชน ปรึกษาได้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ
2. นโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่จัดบริการวิชาการแก่ชุมชน
- เน้นการบริการที่ให้ความรู้ ส่งเสริมการพัฒนาของชุมชน
 - กลุ่มผู้ด้อยโอกาสเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการประกอบอาชีพ
 - เป็นการบริการที่หลากหลายรูปแบบ ครบวงจร ถึงกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้อง

กับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

- เน้นศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย และความพร้อมของแต่ละพื้นที่
- แก้ปัญหาชุมชนที่เกี่ยวกับอาชีพ ส่งเสริมการทำอาชีพเสริม
- บริการชุมชนให้มีความพึงพอใจ
- นโยบายสอดคล้องกับหน่วยงานและความต้องการชุมชน
- มีเป้าหมายที่จะฝึกอาชีพ
- จัดบริการวิชาการแก่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3. หลักสูตร โครงการฝึกอบรมสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล มหาวิทยาลัย และ
หน่วยงาน

- มหาวิทยาลัยมีข้อกำหนดให้แผนงาน / หลักสูตร สอดคล้องกับแผนงาน
วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยเองต้องสอดคล้องกับรัฐบาลอยู่แล้ว
- ตามกลยุทธ์การกำหนดโครงการต้องพิจารณาาร่วมจาก 2 ส่วน คือ ทั้งทาง
มหาวิทยาลัย และความต้องการของชุมชน
- ยึดแผนหลักของของมหาวิทยาลัยมาจัดตัวโครงการ ส่วนตัวหลักสูตรจัดตาม
ความต้องการชุมชน
- นำนโยบาย / แผนงานของมหาวิทยาลัยมากำหนดโครงการและหาข้อมูลพื้นที่
กลุ่มเป้าหมายมาเขียน โครงการ
- เช่นรัฐบาลมีนโยบาย 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล ทางหน่วยงานก็จัดฝึกอบรมการ
สร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

4. ปัญหา ความต้องการการแก้ไข ส่งเสริมของชุมชน

- แม้ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทรัพยากรอยู่มากแต่ยังมีคนจนอยู่มากเช่น
กัน เพราะมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ
 - ไม่สามารถจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ ใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่า
 - ปัญหาความขัดแย้งในสังคม การรวมกลุ่ม
 - ต้องการรายได้เสริม อาชีพเสริม
 - ต้องการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน การทำแผนชุมชน
 - ระบบการค้าธงชีพ การจัดการเศรษฐกิจในครอบครัว
 - ต้องการการพัฒนาด้านการเกษตรเพราะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร
5. เหตุผลที่เลือกใช้การฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน

- การบริการวิชาการแก่ชุมชนมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลา งบประมาณ การฝึกอบรมสามารถกำหนดระยะเวลาและงบประมาณได้
 - เป็นการให้ความรู้ที่ส่งผล เพราะใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการฝึกปฏิบัติจริง และการนิเทศติดตามผล
 - สามารถนำไปจัดในพื้นที่ได้
 - วิธีการฝึกอบรมทำแล้วเห็นผลได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด
 - สามารถจัดเป็นการอบรมอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างและพัฒนาอย่างยั่งยืน
- เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น
- การให้ความช่วยเหลือโดยการให้ความรู้ เป็นสิ่งที่อยู่ติดตัวผู้รับบริการได้ดีกว่าการพัฒนาชุมชนด้วยวิธีการอื่น เช่น การให้เงิน ใช้งบค้ำหัดกัน แต่ความรู้ผู้รับบริการสามารถนำไปประกอบอาชีพ ไปพัฒนาชุมชน และนำไปประยุกต์ใช้อื่น ๆ ได้
 - ผู้รับบริการได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำขึ้น

2.1.2 ประเมินความพร้อมความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการ การเตรียมความพร้อมก่อนจัดโครงการ ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการ ความพร้อมของงบประมาณ ทรัพยากร และโอกาสของการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ใช้มาตราส่วนประมาณค่า ได้ผลดังตาราง 18 – 22 ดังนี้

ตาราง 18 การเตรียมความพร้อมก่อนจัดโครงการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. มีการศึกษาถึงความจำเป็นในการจัดโครงการ	2.40	0.51	มาก
2. มีคณะผู้ปฏิบัติงานดำเนินการจัดโครงการอย่างพอเพียง	2.20	0.53	มาก
3. มีการวางแผนและกำหนดกระบวนการในการดำเนิน	2.37	0.49	มาก

การโครงการ			
4. การเตรียมความพร้อมก่อนจัดโครงการโดยรวม	2.40	0.55	มาก

จากตาราง 18 พบว่า การเตรียมความพร้อมก่อนจัดโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.40$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.20 – 2.40

ตาราง 19 ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. จุดมุ่งหมายสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	2.23	0.49	มาก
2. วัตถุประสงค์โครงการสามารถตอบสนองความต้องการชุมชน	2.06	0.48	มาก
3. เป้าหมายสอดคล้องนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง	2.57	0.50	มากที่สุด
4. วิธีการดำเนินงานมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2.31	0.47	มาก
5. ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการ โดยรวม	2.31	0.47	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการโดยรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.31$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็น เป้าหมายสอดคล้องนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าความพร้อมเฉลี่ย 2.57 ส่วนประเด็นอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ค่าความพร้อมเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 2.06 – 2.31

ตาราง 20 ความพร้อมของงบประมาณ ทรัพยากร

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. มีงบประมาณรองรับโครงการ	2.29	0.62	มาก

2. มีทรัพยากรสำหรับใช้ในโครงการ	2.09	0.56	มาก
3. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่นนอก จากมหาวิทยาลัย	0.49	0.78	ไม่มี
4. ความพร้อมของงบประมาณ ทรัพยากรโดยรวม	2.03	0.45	มาก

จากตาราง 20 ความพร้อมของงบประมาณ ทรัพยากรโดยรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.03$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ความพร้อมของการมีงบประมาณและทรัพยากรรองรับโครงการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าความพร้อมเฉลี่ย 2.29 และ 2.09 ตามลำดับ ส่วนการได้รับงบประมาณสนับสนุนมาจากแหล่งอื่นนอกจากมหาวิทยาลัยนั้นไม่มี ค่าความพร้อมเฉลี่ย 0.49

ตาราง 21 โอกาสของการประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	2.37	0.49	มาก
2. สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน	2.11	0.47	มาก
3. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการดำเนินการ โครงการให้ ประสบผลสำเร็จ	1.80	0.47	มาก
4. ความเป็นไปได้ของการจัดโครงการ	2.23	0.55	มาก
5. โอกาสของการประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย โดยรวม	2.03	0.45	มาก

จากตาราง 21 โอกาสของการประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายโดยรวม พบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.03$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น ก็พบว่า ทุกประเด็น มีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าความพร้อมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 – 2.37

ตาราง 22 ความพร้อมความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. การเตรียมความพร้อมก่อนจัดโครงการ	2.40	0.55	มาก
2. ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย	2.31	0.47	มาก

วิธีการ			
3. ความพร้อมของงบประมาณ ทรัพยากร	2.03	0.45	มาก
4. โอกาสของการประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย	2.03	0.45	มาก
รวม	2.19	0.48	มาก

จากตาราง 22 พบว่า ความพร้อมความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.19$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น ทั้งการเตรียมความพร้อม ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ งบประมาณ ทรัพยากรและโอกาสของการประสบผลสำเร็จพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยมีค่าความพร้อมเฉลี่ยระหว่าง 2.03 – 2.40

2.2 การประเมินระหว่างการฝึกอบรม เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินการ โครงการฝึกอบรม แยกเป็นด้านการวางแผนการจัดโครงการ การดำเนินการจัดโครงการ และการควบคุมติดตามประเมินผลโครงการ ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม ได้ผลดังตาราง 23 – 26 ดังนี้

ตาราง 23 การวางแผนการจัดโครงการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. การวางแผนกำหนดโครงการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย	2.54	0.56	ปฏิบัติดีมาก
2. การระดมบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ	2.14	0.60	ปฏิบัติดีปานกลาง
3. การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง	2.26	0.61	ปฏิบัติดีปานกลาง
4. การติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่	2.51	0.70	ปฏิบัติดีมาก

เกี่ยวข้อง			
5. การกำหนดและติดต่อวิทยากร	2.46	0.61	ปฏิบัติดีปานกลาง
6. หัวข้อโครงการฝึกอบรมมาจากการระดมความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง	2.17	0.57	ปฏิบัติดีปานกลาง
7. มีการประชาสัมพันธ์นโยบายในการบริการวิชาการแก่บุคคลทั่วไป	1.43	0.85	ปฏิบัติดีปานกลาง
8. แผนงาน / โครงการสอดคล้องกับนโยบายการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง	2.77	0.49	ปฏิบัติดีมาก
9. คณะผู้ปฏิบัติงานได้ระดมความคิดเพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่จะจัดทำก่อน-หลัง	2.14	0.69	ปฏิบัติดีปานกลาง
10. คณะผู้ปฏิบัติงานได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุปัญหาของผู้รับบริการที่ต้องการแก้ไขด้วยการฝึกอบรม	1.91	0.66	ปฏิบัติดีปานกลาง
11. คณะผู้ปฏิบัติงานได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรม	2.20	0.58	ปฏิบัติดีปานกลาง
12. มีการวางแผนเพื่อนำจุดมุ่งหมายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	2.34	0.73	ปฏิบัติดีปานกลาง
รวม	2.24	0.64	ปฏิบัติดีปานกลาง

จากตาราง 23 พบว่า กระบวนการดำเนินการโครงการฝึกอบรมมีการวางแผนการจัดโครงการอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{x} = 2.24$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติในระดับดีมากอยู่ 3 ประเด็น คือ การวางแผนกำหนดโครงการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย การติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการวางแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง และมีระดับการปฏิบัติที่ควรปรับปรุงอยู่ 1 ประเด็น คือ การประชาสัมพันธ์นโยบายในการบริการวิชาการแก่บุคคลทั่วไป ส่วนที่เหลืออีก 8 ประเด็นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง

ตาราง 24 การดำเนินการจัดโครงการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. คณะผู้ปฏิบัติงานมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดการตามบทบาทหน้าที่	2.29	0.57	ปฏิบัติดีปานกลาง
2. การกำหนดหัวข้อโครงการเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ	2.49	0.56	ปฏิบัติดีปานกลาง
3. แผนงาน/โครงการมีวัตถุประสงค์ที่สามารถแก้ปัญหาของประชาชน ชุมชนได้	2.43	0.50	ปฏิบัติดีปานกลาง
4. แผนงาน/โครงการมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติและประเมินผลได้	2.40	0.49	ปฏิบัติดีปานกลาง
5. วิธีการดำเนินโครงการสามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ได้	2.31	0.53	ปฏิบัติดีปานกลาง
6. การบูรณาการกิจกรรมฝึกอบรมสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้รับบริการ	2.31	0.53	ปฏิบัติดีปานกลาง
7. โครงการมีการระบุกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจน	2.66	0.48	ปฏิบัติดีมาก
8. มีการระบุกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการ ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง	2.00	0.64	ปฏิบัติดีปานกลาง
9. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ	2.20	0.80	ปฏิบัติดีปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
10. มีการประยุกต์ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์	1.11	0.68	ปฏิบัติดีปานกลาง
11. การดำเนินการฝึกอบรมได้รับความร่วมมือจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานบริการวิชาการ	2.46	0.56	ปฏิบัติดีปานกลาง
12. การดำเนินการฝึกอบรมได้รับความร่วมมือจากชุมชนผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ข้าราชการ	2.31	0.72	ปฏิบัติดีปานกลาง
13. การดำเนินการเป็นไปตามแผนที่วางไว้	2.43	0.70	ปฏิบัติดีปานกลาง

รวม	2.34	0.60	ปฏิบัติดีปานกลาง
-----	------	------	------------------

จากตาราง 24 พบว่า กระบวนการดำเนินการโครงการฝึกอบรมมีการดำเนินการจัดโครงการอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{x} = 2.34$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า มีเพียง 1 ประเด็นที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก คือ มีการระบุกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจน ซึ่งมีค่าการปฏิบัติเฉลี่ย 2.66 ส่วนประเด็นอื่น ๆ อีก 12 ประเด็นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง และมีค่าการปฏิบัติเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.11 – 2.49

ตาราง 25 การควบคุมติดตามประเมินผลโครงการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ	2.14	0.65	ปฏิบัติดีปานกลาง
2. การศึกษาปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ	1.97	0.57	ปฏิบัติดีปานกลาง
3. การควบคุมกำกับการทำงานให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	2.46	0.61	ปฏิบัติดีปานกลาง
4. การควบคุมกำกับการทำงานให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	2.34	0.59	ปฏิบัติดีปานกลาง
5. การกำหนดวิธีการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ	2.09	0.74	ปฏิบัติดีปานกลาง

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
6. การประเมินประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้	2.06	0.76	ปฏิบัติดีปานกลาง
7. การสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	2.11	0.68	ปฏิบัติดีปานกลาง
8. การเผยแพร่ความสำเร็จของโครงการให้สาธารณชนทราบ	1.43	0.85	ควรปรับปรุง
9. การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1.69	0.96	ปฏิบัติดีปานกลาง
รวม	2.03	0.71	ปฏิบัติดีปานกลาง

จากตาราง 25 พบว่า กระบวนการดำเนินการโครงการฝึกอบรมมีการควบคุมติดตามประเมินผลโครงการอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{x} = 2.03$) และเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่ามีประเด็นที่ควรปรับปรุงอยู่ 1 ประเด็น คือ การเผยแพร่ความสำเร็จของโครงการให้สาธารณชนทราบ มีค่าการปฏิบัติเฉลี่ย 1.43 ส่วนในประเด็นอื่น ๆ อีก 8 ประเด็นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง โดยมีค่าการปฏิบัติเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.69 – 2.46

ตาราง 26 กระบวนการดำเนินการโครงการฝึกอบรม

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. การวางแผนการจัดโครงการ	2.24	0.64	ปฏิบัติดีปานกลาง
2. การดำเนินการจัดโครงการ	2.34	0.60	ปฏิบัติดีปานกลาง
3. การควบคุมติดตามประเมินผลโครงการ	2.03	0.71	ปฏิบัติดีปานกลาง
รวม	2.26	0.65	ปฏิบัติดีปานกลาง

จากตาราง 26 กระบวนการดำเนินการโครงการฝึกอบรมมีการดำเนินการจัดโครงการพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{x} = 2.26$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในการวางแผนจัดโครงการ การดำเนินการจัดโครงการและการควบคุมติดตามประเมินผลโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง โดยมีค่าการปฏิบัติเฉลี่ย 2.24 , 2.34 และ 2.03 ตามลำดับ

2.3 การประเมินหลังการฝึกอบรม

2.3.1 ประเมินผลของโครงการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกการสังเกต ประเมินปฏิกิริยาตอบสนองความพึงพอใจ ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ และ ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้ผลดังรายละเอียดตาราง 27 – 30 ดังนี้

ตาราง 27 ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความเหมาะสมในการจัดโครงการ

ประเด็นความเหมาะสม	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. วิทยากร	2.70	0.51	มากที่สุด
2. หัวข้อโครงการ	2.50	0.60	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม	2.53	0.57	มากที่สุด

4. ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อและเนื้อหา	2.38	0.67	มาก
5. ช่วงระยะเวลาในการจัดอบรม	2.09	0.71	มาก
6. วันเวลาที่จัดอบรม	2.19	0.75	มาก
7. เอกสารที่แจก	2.35	0.64	มาก
8. ประโยชน์และทักษะที่ได้รับ	2.69	0.52	มากที่สุด
รวม	2.43	0.62	มาก

จากตาราง 27 ปฏิกริยาตอบสนอง พบว่า ผู้รับบริการเห็นว่า การจัดโครงการฝึกอบรมมีความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 2.43$) และเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 2.70 และอีก 4 ประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง 2.09 – 2.38

ตาราง 28 ความพึงพอใจต่อการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและการศึกษา
ต่อเนื้องมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประเด็น	เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. หลักสูตร/เนื้อหาตรงกับความต้องการ	96.02
2. โครงการที่จัดควรเป็นหน้าที่ของของสำนักส่งเสริมและการศึกษา ต่อเนื้อง	89.20
3. หลักสูตรที่ฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	98.30
4. หลักสูตรที่จัดไม่ได้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น	67.05
5. มีความพึงพอใจในการเข้ารับการฝึกอบรม	99.43

จากตาราง 28 ความพึงพอใจต่อการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการเข้ารับการฝึกอบรมสูงถึงร้อยละ 99.43

ตาราง 29 ความต้องการรับบริการวิชาการของผู้รับบริการ

ประเด็น	เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ต้องการความรู้จากโครงการฝึกอบรมในลักษณะนี้อีก	97.73
2. ถ้ามีโอกาสจะเข้ารับการบริการวิชาการในรูปแบบการฝึกอบรมอีก	96.59
3. ต้องการให้สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องช่วยเหลือ/สนับสนุน หลังการฝึกอบรม	100.00
4. ต้องการการสนับสนุนหลังการฝึกอบรมในลักษณะ	
- การฝึกอบรมสาขาวิชาต่าง ๆ	64.20
- การจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินกิจการ	59.09
- การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์	54.55
- การสนับสนุนแหล่งเงินทุน	47.16

ตาราง 29 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย (ร้อยละ)
- การพัฒนาคุณภาพการผลิต	59.66
- การประสานงานขอความร่วมมือกับส่วนราชการ, เอกชน	38.64
- การนิเทศและการติดตามผล	34.09

จากตาราง 29 ความต้องการ ถ้ามีโอกาสก็จะเข้ารับการบริการวิชาการแก่ชุมชนใน รูปแบบการฝึกอบรมของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องอีก ร้อยละ 96.59 และผู้รับบริการ ทุกคนต้องการให้สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องให้ความช่วยเหลือ / สนับสนุนหลังการ ฝึกอบรม (ร้อยละ

100) โดยต้องการในลักษณะของการจัดอบรมในสาขาวิชาต่าง ๆ มากที่สุด ร้อยละ 64.20 รองลงมา คือ การพัฒนาคุณภาพการผลิต 59.66 และการจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินกิจการ ร้อยละ 59.09

จากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้รับบริการ พบว่าผู้รับบริการมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้รับบริการมีความสนใจในการเข้าร่วมอบรม
2. มีการร่วมซักถามวิทยากรทั้งขณะเรียนภาคทฤษฎีและขณะลงมือปฏิบัติ
3. ร่วมเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ
4. มีการแบ่งหน้าที่และช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
5. มักจะสนใจผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอื่น ๆ จนขาดสมาธิไปบ้าง
6. ในบางโครงการที่เป็นโครงการของเยาวชน ผู้รับบริการให้ความสนใจต่อการฝึกอบรมน้อย ไม่ชอบทำอะไรที่ติดต่อกันเป็นเวลานาน
7. หลังการฝึกอบรมมีการเรียนรู้สามารถทำเองได้มากขึ้นและประยุกต์ทำสิ่งทีคล้าย ๆ กันได้
8. สำหรับโครงการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ผู้รับบริการก็ได้เรียนรู้วิธีการที่ตนเองสามารถนำไปใช้

ตาราง 30 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้รับบริการ

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
พัฒนาการหลังการฝึกอบรม			
มีทักษะและความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น	2.39	0.17	มาก
นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	2.57	0.53	มากที่สุด
มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดจัดตั้งกลุ่มอาชีพในชุมชน	2.19	0.75	มาก
รวม	2.38	0.66	มาก
คาดว่าสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ในด้าน			
1. การประกอบอาชีพ	2.29	0.77	มาก
2. การดำเนินชีวิตประจำวัน	2.40	0.65	มาก
3. เป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	2.42	0.74	มาก

4. ใช้แนะนำสั่งสอนผู้อื่น	1.86	0.89	มาก
5. เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ในครอบครัว	2.29	0.77	มาก
6. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง	2.27	0.88	มาก
รวม	2.26	0.78	มาก

จากตาราง 30 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้รับบริการ พบว่าผู้รับบริการมีความสนใจในการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด ($\bar{x} = 2.57$) โดยมีทักษะและความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น ($\bar{x} = 2.39$) และมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดจัดตั้งกลุ่มอาชีพในชุมชนในระดับมาก ($\bar{x} = 2.19$)

ผู้รับบริการคาดว่าสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.26$) ซึ่งคิดว่าสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.42 และใช้เพื่อแนะนำสั่งสอนผู้อื่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.86

ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ รวบรวมได้ดังนี้

1. การเข้าร่วมฝึกอบรมทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น
2. อยากให้เพิ่มเวลาในการฝึกอบรมให้มากขึ้น
3. อยากให้ปรับปรุงเรื่องเอกสารให้ชัดเจน ถูกต้องและมากกว่านี้
4. อยากให้มีการจัดอบรมอีกต่อไป
5. ความรู้ที่ได้ในอนาคตอาจนำไปทำอุตสาหกรรมในครอบครัว
6. ต้องการให้สนับสนุนเรื่องตลาดขายผลิตภัณฑ์ผลผลิตของชุมชน
7. ไม่อยากให้การอบรมจัดตรงกับวันหยุด
8. อยากให้มีโครงการอบรมที่เกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร
9. หลักสูตรฝึกอบรมใช้เวลานานเกินไปทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
10. อบรมชุมชนเข้มแข็งไม่ได้เอาไปใช้เพราะชุมชนยังไม่เข้มแข็ง ต้องใช้เวลา
11. การใช้เวลาในการอบรมดีมาก เหมาะสมกับเนื้อหา และจะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวและชุมชนต่อไป
12. นำความรู้จากการอบรมวิชาชีพช่างไปซ่อมแซมที่พังได้
13. อยากให้จัดฝึกอบรมแบบต่อเนื่อง
14. คิดว่าโครงการส่งเสริมอาชีพสามารถช่วยผู้ที่ว่างงานได้ อยากให้มีอีก

15. โครงการอาชีพเยาวชนสามารถให้ความรู้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี เป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด อบายมุข

16. ควรเพิ่มเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ และการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อให้มีความชำนาญ รู้เทคนิคต่าง ๆ

ตาราง 31 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์	2.34	0.64	มาก
2. ผลผลิตของโครงการที่ประสบความสำเร็จก่อให้เกิดผลกระทบตามที่มุ่งหวัง	1.80	0.72	มาก
3. ความสำเร็จของโครงการช่วยแก้ปัญหาของชุมชน	1.97	0.82	มาก
4. การใช้ทรัพยากรและวิธีการในการดำเนินโครงการเหมาะสม	2.29	0.57	มาก
5. มีผลลัพธ์เกิดขึ้นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์โครงการ	1.63	0.73	มาก
6. โครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการชุมชน	2.43	0.65	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
7. มีความเสมอภาคในการกระจายการบริการ	2.03	0.71	มาก
8. สามารถตอบสนองความต้องการชุมชนได้อย่างรวดเร็ว	1.89	0.72	มาก
9. เพียงพอต่อการแก้ปัญหาของชุมชน	1.83	0.71	มาก
10. ผลลัพธ์ที่ได้มีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไป	2.09	0.78	มาก
11. ผู้รับบริการมีการนำความรู้และทักษะจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์จริง	2.11	0.72	มาก
12. ผู้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน	1.77	0.69	มาก
13. ผู้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดำเนินชีวิต	1.77	0.81	มาก
14. มีผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง	1.11	0.76	น้อย
15. ผลพลอยได้เพิ่มเติมพิเศษนอกเหนือจากวัตถุประสงค์โครงการ	1.57	0.85	มาก

รวม	1.91	0.72	มาก
-----	------	------	-----

จากตาราง 31 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.91$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มี 1 ข้อที่อยู่ในระดับน้อย คือ มีผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง ส่วนข้ออื่น ๆ อีก 14 ข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.11 – 2.43

2.3.2 การติดตามผลการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงผลจากโครงการฝึกอบรม ผลกระทบและผลข้างเคียง ได้ผลดังรายละเอียด

ตาราง 32 ผลจากโครงการฝึกอบรม

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์ตัดสิน
1. โครงการฝึกอบรมที่จัดมีประสิทธิภาพ	2.29	0.49	มาก
2. โครงการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ	2.29	0.49	มาก
3. ผู้รับบริการได้รับความรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์	2.29	0.49	มาก
4. ผลการฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	2.29	0.49	มาก
5. ผู้รับบริการมีความรู้สึกดีต่อโครงการ	2.14	0.69	มาก
6. ผู้รับบริการมีความรู้สึกดีต่อหน่วยงานที่จัด	2.43	0.53	มาก
7. บทบาทในการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมฯ	2.14	0.69	มาก
รวม	2.27	0.59	มาก

จากตาราง 32 ผลจากโครงการฝึกอบรม พบว่าผลทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.27$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสิ้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.14 – 2.43

ส่วนผลจากโครงการ ผลกระทบ และผลข้างเคียงที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ ได้ผลดังนี้

การนำความรู้และทักษะจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์จริง

- กลุ่มผู้รับบริการมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น เช่น จากเดิมทำขนมเพียง
อย่างเดียวก็นำมาทำอาหารด้วย

- นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทำอยู่แล้ว ที่จะกลับไปทำจริง ๆ มี
น้อยมาก เพียงแต่ได้ประสบการณ์เพิ่มขึ้น อาจนำไปใช้บ้างเล็กน้อย

- โครงการเยาวชนไม่ค่อยได้อะไรจากหลักสูตรที่จัดให้

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานและการดำเนินชีวิตหลังรับบริการ

- มีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพเสริม เพราะมีความรู้และทักษะ

เพิ่มขึ้น

- มีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

- พฤติกรรมการทำงานและการดำเนินชีวิตหลังรับบริการเป็นไปในทางที่

ดีขึ้น

- กลุ่มแม่บ้านสามารถอยู่ร่วมกันได้

- สามารถปรับเปลี่ยนระบบการทำงานได้ดีขึ้น

- ไม่เห็นเด่นชัดนักว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร นอกจากมีทัศนคติ

ที่ดีต่อโครงการ

- โครงการเยาวชนไม่ค่อยบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากการอบรมไม่มีแรง

บันดาลใจใด ๆ ให้ผู้เข้าอบรมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิม ๆ ได้

- คนในชุมชนมีมุมมองที่กว้างขึ้น รับแนวความคิดใหม่ ๆ ได้

- รู้จักประหยัดค่าใช้จ่าย

ผลกระทบที่เกิดจากผลผลิตของโครงการตามที่มุ่งหวัง

- มีความรู้และทักษะในด้านการทำอาหาร แปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

- สามารถนำไปประกอบอาชีพ

- นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปเผยแพร่ สอนผู้อื่น

- นำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ได้อย่างคุ้มค่า สามารถนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้

เพื่อเพิ่มมูลค่าได้

- เกิดการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มในการฝึกปฏิบัติ

- การได้ลงมือปฏิบัติจริงในระหว่างฝึกอบรม ช่วยเป็นแรงจูงใจที่จะนำไปทำเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

- เกิดแผนชุมชน เพื่อการวางแผนพัฒนาชุมชน
- เกิดเครือข่ายของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

ผลกระทบต่อเพื่อนร่วมงาน ครอบครัว ผู้เกี่ยวข้องผู้รับบริการ

- สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เกิดผลดีต่อครอบครัว มีรายได้เพิ่มขึ้น พัฒนาความเป็นอยู่ในครอบครัว
- เมื่อแต่ละครอบครัวมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ชุมชนก็เข้มแข็งขึ้น
- คนในชุมชนเห็นความสำคัญของผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ราชการ และความสามัคคีในชุมชน การบริหารปกครองก็ง่ายขึ้น
- เข้าใจหลักของการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกชุมชน
- กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน มีรายได้เพิ่มขึ้น พัฒนากลุ่มไปได้
- ได้รับทัศนคติที่ดี เช่น อย่างน้อยเมื่อกลับจากฝึกอบรมจะมีผลิตภัณฑ์ของฝาก

ด้วย

- สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดสอนคนอื่น ๆ ในครอบครัวและในชุมชน
- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์โครงการ

- เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานของมหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ราชการ ชุมชน
- เป็นพื้นฐานในการร่วมมือเพื่อสานต่อกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- เป็นแรงกระตุ้นและแรงจูงใจให้กับคนในชุมชนให้มีความกระตือรือร้นในการดำรงชีพอย่างมีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น

- สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้องและได้ประโยชน์เต็มที่
- ทางหน่วยงานได้ความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการ และเป็นการ

ประชาสัมพันธ์หน่วยงานด้วย

- ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้น
- โครงการที่จัดให้แก่เยาวชน ความเป็นวัยรุ่นชาย-หญิงทำให้สนใจกันเองมากกว่าสนใจเนื้อหาของการฝึกอบรม
- เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ ในชุมชน เกิดการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพใหม่ ๆ

ผลพลอยได้เพิ่มเติมพิเศษนอกเหนือจากวัตถุประสงค์โครงการ

- สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยราชการ ชุมชน
- มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยราชการมากขึ้น
- นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ปรับเปลี่ยนใช้กับสิ่งอื่นในชีวิตประจำวันได้
- เกิดเทคนิคใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพเสริม
- เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน
- กลุ่มของชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม สร้างรายได้และชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ที่รู้จักมากขึ้น

- กลุ่มแม่บ้านสามารถทำงานร่วมกันกับส่วนรวมได้เป็นอย่างดี เกิดความ

สามัคคีเข้าใจกัน

- หน่วยงานได้รับความชื่นชม เชื่อถือจากผู้ประสานงานมากขึ้น
- นำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชุมชน
- มีการสร้างพลังกลุ่มชุมชน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ถ้าคัดเลือกให้ได้ผู้เข้าอบรมที่ด้อยโอกาสจริง ๆ หรือผู้ที่สนใจจริง ๆ ก็จะคุ้มกับงบประมาณที่จ่ายไป และจะได้ประโยชน์จริง ๆ มากกว่านี้

- ไม่ควรจัดโครงการฝึกอบรมให้กับเยาวชนทั้งชายและหญิงมาอบรมร่วมกัน ควรจัดแยกโครงการชาย – หญิงไปเลย

- ชุมชนหลาย ๆ ชุมชนมองข้ามทรัพยากรที่ดีในชุมชนไป หรือ ไม่ทราบวิธีที่จะนำทรัพยากรในท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าที่สุดที่สุด ให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อชุมชนน้อยที่สุด จึงอยากให้มีหน่วยงาน หรือองค์กรเข้าไปสนับสนุนช่วยเหลือโดยที่ไม่เอารัดเอาเปรียบชุมชน

3. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขของการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบของการฝึกอบรม จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต สามารถรวบรวมถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ได้ดังนี้

ตาราง 33 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบของการฝึกอบรม

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>ด้านนโยบาย เป้าหมาย และหลักการ</p> <p>1. ระบบแผนงานของมหาวิทยาลัยในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน การฝึกอบรมมีระบบแผนงานขาดความยืดหยุ่น</p> <p>2. การจัดเตรียมเสนอโครงการค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดโครงการงบประมาณหลายครั้งทำให้การเสนออนุมัติโครงการค่อนข้างกระชั้นชิด มีเวลาเตรียมการประสานงานไม่เพียงพอ</p>	<p>1. ควรมีการปรับเปลี่ยนลดหย่อนให้ระบบแผนงานมีความยืดหยุ่นมากกว่านี้ ยืดหยุ่นไปตามสถานการณ์และสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไป</p> <p>2. ปรับระบบแนวคิดของทีมงานทั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ให้เน้นคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน</p>

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>3. ชุมชนมักต้องการเรียกร้องค่าตอบแทนผู้รับบริการขาดความชำนาญ ยังนำไปใช้ไม่ค่อยได้</p> <p>ด้านการบริหารจัดการ</p> <p>มีบางช่วงที่จัดอบรมไม่ได้เนื่องจากรัฐบาลห้ามฝึกอบรมเพราะเป็นช่วงรณรงค์ปราบปรามยาเสพติด โครงการที่วางไว้ต้องหยุดชะงัก</p> <p>สถานการณ์ภาคใต้ ความปลอดภัยของคณะเจ้าหน้าที่ที่จะออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <p>สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อจำนวนคนมาก ๆ</p>	<p>3. สร้างแกนนำชุมชนที่มีความพร้อม เสียสละและมีความรับผิดชอบสูง สร้าง</p> <p>4. จัดให้มีการอบรมซ้ำกลุ่มเดิม ส่งเสริมให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. ติดต่อประสานงานกลุ่มผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องเพื่อเลื่อน โครงการ</p> <p>6. โครงการที่จะจัดในพื้นที่ต้องงดหรือเลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงให้ผู้รับบริการมาฝึกอบรมที่สถานีแทน หรือเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายและรัฐบาลก็ควรให้ความช่วยเหลือเรื่องความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วย</p> <p>7. ต้องจำกัดตัวบุคคลผู้รับบริการ เนื่องจากบกั</p>

<p>วิทยากรไม่เพียงพอ บริการจัดฝึกอบรมให้ไม่ทันกับความต้องการ ในกรณีกลุ่มเป้าหมายมีปัญหาไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ จึงเกิดปัญหาขึ้น มีผู้ต้องการเข้ารับการอบรมมากกว่าเป้าหมายที่วางไว้เนื่องจากเป็นโครงการที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเลย</p>	<p>มีจำกัด บริการคราวละมากไม่ได้ 8. พยายามสอดแทรกเนื้อหาสาระในโครงการ ยึดภาระงานหลักก่อน 9. มีการกำหนดกลุ่มสำรองไว้ 10. ให้มีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ด้อยโอกาส ควรพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ หรือเป็นผู้ที่มี ส่วนร่วมกับกลุ่มสมาชิกในชุมชน</p>
---	--

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>โครงการที่ผู้รับบริการมาเข้า-กลับเย็นไม่ได้พัก ที่สถานีเกิดปัญหาการมาสายมาไม่พร้อมกัน การทำกิจกรรมล่าช้า</p> <p>กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เข้าอบรมบางคนขาดไม่เข้า ร่วมอบรมทั้งที่ส่งรายชื่อแล้ว</p> <p>การเดินทางไป-กลับของผู้รับบริการจากบ้านยัง สถานีบริการวิชาการชุมชนบาง โครงการต้องจ่ายค่าเดินทางเอง</p> <p>ด้านงบประมาณ</p> <p>งบประมาณมีจำกัด ระเบียบการเงินการคลัง ล่าช้าและมีเงื่อนไขที่ยุ่งยาก</p> <p>เกิดปัญหาในเรื่องของระบบงบประมาณในการ เบิกจ่ายเงิน โครงการ</p>	<p>11. การจัดให้ผู้รับบริการพักค้างคืนที่สถานี สามารถควบคุมเวลาต่าง ๆ ได้เป็นระเบียบ มากขึ้น ส่วนโครงการที่จัดในพื้นที่ผู้บริการ ไปกลับต้องแจ้งประสานงานไปยังกลุ่มเพื่อ ให้เตรียมความพร้อมเน้นการตรงต่อเวลา</p> <p>12. ให้ทางกลุ่มส่งสมาชิกที่สนใจคนอื่นมาแทน</p> <p>13. ให้ทางผู้นำจัดหารถบริการคนในชุมชน เช่น รถทางอบต. หรือกำนันผู้ใหญ่บ้านจัดหา บริการรับ-ส่ง</p> <p>14. สนับสนุนด้านงบประมาณให้มีการลด- หย่อนระเบียบหรืออาจมีระเบียบการเงิน การคลังของสำนักส่งเสริมฯ โดยเฉพาะ</p> <p>15. ควรให้เจ้าหน้าที่การเงินทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำในการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องมากกว่า ทำหน้าที่คอยตรวจสอบการเบิกจ่ายเพียง</p>

<p>บางโครงการที่ผู้เข้าอบรมมีมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดโดยที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือตัดออกได้ และบางครั้งวัสดุอุปกรณ์ต้องเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายจึงต้องปรับเปลี่ยนไป</p> <p>ด้านเนื้อหาสาระของโครงการ</p> <p>การรวมกลุ่มกันไม่ได้ของชาวใต้ เนื่องจากลักษณะนิสัยส่วนตัวมักเห็นแก่ตัวหลัง</p>	<p>อย่างเดียว</p> <p>16. ควรมีการสำรองงบประมาณเพื่อกรณีฉุกเฉินไว้ล่วงหน้า</p> <p>17. สอดแทรกเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการรวม</p>
--	--

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>อบรมจึงมักไม่ได้นำความรู้ไปใช้เท่าที่ควร</p> <p>การแบ่งกลุ่มในการเรียน แต่ละกลุ่มทำขนมอาหารแตกต่างกัน ทำให้ผู้รับบริการเกิดความอยากรู้ของกลุ่มอื่น</p> <p>ข้อจำกัดในเรื่องของวัตถุดิบ บางหลักสูตรมีวัตถุดิบที่แพงไป สอนแล้วชาวบ้านไม่สามารถกลับไปทำได้</p> <p>ความแตกต่างของผู้รับบริการ เช่น อาชีพ ระดับความรู้ความสามารถ ความเชื่อ วิถีการดำเนินชีวิต</p> <p>ด้านการประสานงานและการสร้างเครือข่าย</p> <p>ปัจจัยสนับสนุนให้โครงการประสบความสำเร็จ เช่น อบรมทำขนม ก็ต้องการการสานต่อในเรื่องบรรจุภัณฑ์ การตลาด เทคนิคการขาย มาตรฐานคุณภาพการผลิต</p>	<p>กลุ่ม ของความสามัคคี ให้ผู้รับบริการได้ลงตนเองบ้าง ไม่ใช่ได้เปล่า100%จะเห็นความสำคัญจริง ๆ</p> <p>18. ควรสอนให้เหมือนกันทุกกลุ่มเพราะการจะให้กลับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเองทำได้ยาก ส่วนใหญ่จะทำงานตัวและไม่ค่อยได้เจอกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้</p> <p>19. ปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่นำของใกล้ตัวมาใช้ให้สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้จริง ๆ</p> <p>20. จัดหลักสูตรที่เป็นแนวกลาง ๆ ให้ความรู้พัฒนาอาชีพที่คนส่วนใหญ่ต้องการ</p> <p>21. ให้มีหน่วยงานองค์กรแต่ละฝ่ายมาส่งเสริมสนับสนุนสานต่อโครงการไปในระดับสากลมากขึ้น</p>

<p>ความพร้อมในเรื่องการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ไม่เพียงพอในกรณีออกพื้นที่</p> <p>วิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะทางไม่สามารถเดินทางเข้าพื้นที่ได้</p>	<p>22. ประสานงานในพื้นที่ให้จัดเตรียมสถานที่ไว้ล่วงหน้าแจ้งรายละเอียดว่าจะทำอะไรบ้าง ส่วนอุปกรณ์ให้ทางผู้เข้าอบรมเตรียมไว้บางส่วน เพื่อใช้ในการปฏิบัติการร่วมกับที่วิทยากรจัดเตรียมมา</p> <p>23. จัดวิทยากรไว้หลาย ๆ ท่านเพื่อสำรอง หรือ จัดเป็นโครงการที่จัด ณ สถานีบริการ</p>
--	---

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>ชุมชนขาดการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ จึงไม่ได้รับโอกาสอย่างทั่วถึง</p> <p>25. เกิดปัญหาในด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร</p>	<p>24. ทางผู้จัดต้องประสานงานกับผู้นำท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ราชการในท้องถิ่นที่สามารถติดต่อกับชุมชนได้โดยตรง</p> <p>25. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงนโยบายของหน่วยงาน ชี้ให้เห็นประโยชน์ ผลดีที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ</p>
<p>ด้านคุณภาพของโครงการ</p>	
<p>26. โครงการที่จัดให้เยาวชนเกิดปัญหาไม่คอยสนใจการฝึกอบรม ไม่ละเอียดประณีตกับงานที่ทำ ไม่เห็นความสำคัญของเนื้อหาหลักสูตร</p>	<p>26. วิทยากรผู้ปฏิบัติงานต้องดูแลมากขึ้น คอยกระตุ้นตลอด และควรมีการคัดเลือกผู้รับบริการที่สนใจจริง ๆ มากขึ้น</p>
<p>27. บางครั้งผู้เข้าอบรมไม่ได้เข้าร่วมฝึกอบรมตลอดโครงการ ไม่ได้ให้ความสนใจจริงจังนัก</p>	<p>27. ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายควรเปิดโอกาสให้สมัครเข้าร่วมโครงการจากความสนใจอยากเข้าร่วมจริง ๆ ไม่ได้มาจากการเกณฑ์คนมาเข้าร่วม</p>
<p>28. การจัดฝึกอบรมโดยมีผู้รับบริการจากหลายพื้นที่ เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกัน</p>	<p>28. ในโครงการหนึ่ง ๆ ผู้รับบริการควรมาจากชุมชนเดียวกันและส่งเสริมการกลับไปรวมตัวจัดตั้งกลุ่มกิจการในชุมชนด้วย</p>
<p>29. ไม่สามารถจัดอบรมซ้ำกลุ่มเดิม เพื่อให้ผู้รับ</p>	<p>29. ปรับเปลี่ยนนโยบายให้อบรมซ้ำกลุ่มเดิมได้</p>

บริการมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เมื่อได้ผล จากการนิเทศติดตามกลุ่ม ได้ข้อมูลปัญหาที่ ไม่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาหรือเพิ่มเติม สิ่งที่กลุ่มนั้น ๆ ต้องการ ได้	
---	--

จากแบบสอบถาม ถามผู้ปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นระหว่างการฝึกอบรมมากน้อย
แค่ไหน ผลปรากฏว่า มีปัญหาเกิดขึ้นเฉลี่ย 1.17 คือ มีปัญหาเกิดขึ้นแต่น้อย